

K THI T TNGHI P TRUNG H C PH THÔNG N M 2011
Môn thi: NG V N – Giáo d c trung h c ph thông

I. Ph n chung cho t t c thí sinh (5,0 i m)

Câu 1 (2,0 i m)

Trong o n cu i truy n ng n Chi c thuy n ngoài xa c a Nguy n Minh Châu, nhân v t ngh s Phùng m i khi ng m k và nhìn lâu h n t m nh do mình ch p th ng th y hi n lên nh ng hình nh nào? Nh ng hình nh ó nói lên i u gì?

Câu 2 (3,0 i m)

Tr c nhi u ng ng i n t ng lai, ch có chính b n m i l a ch n c con ng úng cho mình.

Vi t m t bài v n ng n (kho ng 400 t) trình bày suy ngh c a anh/ch v ý ki n trên.

II. Ph n riêng - Ph n t ch n (5,0 i m)

Thí sinh ch c làm m t trong hai câu (câu 3.a ho c câu 3.b)

Câu 3.a. Theo ch ng trình Chu n (5,0 i m)

Phân tích o n th sau trong bài Tây Ti n c a Quang D ng:

Sông Mã xa r i Tây Ti n i!
Nh v r ng núi nh ch i v i
Sài Khao s ng l p oàn quân m i
M ng Lát hoa v trong êm h i
D c lên khúc khu u d c th m th m
Heo hút c n mây súng ng i tr i
Ngàn th c lên cao, ngàn th c xu ng
Nhà ai Pha Luông m a xa kh i
Anh b n dãi d u không b c n a
G c lên súng m b quên i!
Chi u chi u oai linh thác g m thét
êm êm M ng H ch c p trêu ng i
Nh ôi Tây Ti n c m lên khói
Mai Châu mùa em th m n p xôi

(Ng v n 12, T p m t, tr.88, NXB Giáo d c - 2009)

Câu 3.b. Theo ch ng trình Nâng cao (5,0 i m)

Phân tích nhân v t Tràng trong truy n V Nh t c a Kim Lân (ph n trích trong Ng v n 12 Nâng cao, T p hai, NXB Giáo d c - 2008)

BÀI GI I G I Ý

I. PH N CHUNG CHO T T C THÍ SINH (5,0 i m)

Câu 1:

Nguy n Minh Châu (1930-1989) là nhà v n Quân i kh ng nh tài n ng trong kháng chi n ch ng M v i nh ng tác ph m có khuynh h ng s thi, và c ng là cây bút tiên phong c a V n h c Vi t Nam trong th i k i m i v i tác ph m theo c m h ng th s mang đ v tri t lí nhân sinh. Trong o n cu i truy n ng n *Chi c thuy n ngoài xa* c a ông vi t trong th i k i m i, nhân v t ngh s Phùng m i khi *ng m k và nhìn lâu h n t m nh do mình ch p, th y hi n lên:*

- Hình nh “*ng i àn bà y b c ra kh i b c nh*”. ó là hình nh ng i àn bà hàng chài vùng bi n, dáng ng i cao l n, thô k ch, áo rách t t i, khuôn m tr nh t nh t v i nh ng b c i ch m rãi, ch c ch n r i l n vào ám ông.

- Hình nh ó nói lên: ng sau cái p toàn bích c a “chi c thuy n ngoài xa” là cu c s ng th c c a con ng i nghèo kh , lam l , chu ng. Qua cách nhìn sâu s c v cu c s ng, tác gi mu n xu t v i nh ng nhà qu n lý xã h i: bên ni m vui v òa c a i th ng mùa Xuân n m 1975, thì v n còn âu ó nh ng ng n ngang t chi n tranh xâm l c c a M , ã khi n i s ng nhân dân còn bao n i gian lao v t v ; v i ng i ngh s: c n ph i có thái úng n v m i quan h gi a ngh thu t và cu c i.

Câu 2:

Câu hỏi thu c d ng bài ngh lu n v m t t t ng, o lý. H c sinh c n áp ng úng, các yêu c u v d ng bài, dài (kho ng 400 t) và n i dung.

Sau ây là m t s g i ý:

- Gi i thi u v n : tr c nhi u ngã ng i n t ng lai ch có chính b n m i l a ch n con ng úng cho mình.

- Gi i thích v n :

+ B n thân c n ph i có thái t ch i v i t ng lai c a chính mình.

+ Th c tr ng: ông bà, cha m ,... th ng bu c con cái ph i l a ch n con ng t ng lai theo ý c a mình. i u ó có th d n t i nh ng h u qu i v i con cháu.

+ B n thân m i ng i th ng hi u rõ chính mình h n ai h t. Do ó, d l a ch n c con ng úng cho b n thân.

- L a ch n con ng úng cho b n thân th ng d mang l i cho con ng i thành công, h nh phúc... trong cu c s ng.

- Trái l i, nó s d n con ng i n th t b i, u u t, au kh .

- Bình lu n và rút ra bài h c:

+ C n th y c ý ngh a quan tr ng c a v i c b n thân c n có thái t ch i v i con ng t ng lai c a chính mình.

+ C n th y c nh ng khó kh n khi có thái nói trên t ó có thái c n thi t úng m c.

+ có th l a ch n c con ng úng cho mình, b n thân m i ng i c n ph i có hi u bi t y v b n thân (s tr ng, s o n, nguy n v ng...), v nh ng "ngã ng i n t ng lai".

+ Tuy nhiên, b n thân m i ng i c ng không nên ngoan c , kiêu ng o, t tin quá áng. C n ph i bi t tham kh o, l ng nghe ý ki n c a b m , ông bà, c a các chuyên gia có hi u bi t y và l a ch n c con ng úng n nh t cho mình.

- K t lu n: M i ng i c n nh n th c c chính b n thân mình m i là ng i có vai trò quan tr ng trong v i c l a ch n con ng úng cho mình, nh ng c ng c n thi t ph i bi t tr n tr ng, l ng nghe ý ki n c a t t c m i ng i khi l a ch n.

Câu 3a:

I. Gi i thi u vài nét v tác gi , tác ph m, n i dung o n th .

II. N i dung chính (thí sinh có th trình bày nhi u cách khác nhau nh ng ph i m b o nh ng ý sau ây):

1. Khái quát tác ph m

- Bài th "Tây Ti n" là s hòa quy n gi a ba cu c i: *cu c i c a m t vùng t xa x m c a T qu c nh ng r t i thân th ng v i chúng ta; cu c i c a nh ng ng i lính tr hào hoa , hào hùng, giàu lí t ng , s ng x thân vì n c; cu c i c a Quang D ng - nhà th áo lính, g n bó máu th t v i chi n tr ng mi n Tây và binh oàn Tây Ti n.*

2. **C m xúc xuyên su t bài th** : nh ng hoài ni m nh th ng v m t th i "chinh chi n c" v i chi n tr ng mi n Tây d d i và ng i thân yêu. Sau nh ng b c chân tr ng chinh, Tây Ti n, oàn binh ã c biên ch thành nh ng n v khác. Vì th bài th lúc u có t a "Nh Tây Ti n", v sau Quang D ng m i i thành "Tây Ti n".

3. N i dung 14 dòng th

- Hình t ng ng i lính v i s hoà tr n các s c màu v a hi n th c v a lãng m n ã c hi n ra ngay t ph n th nh t c a bài th :

+ Mô t v p c a ng i lính g n li n v i nh ng ch ng ng hành quân c a h . Thiên nhiên và con ng i an xen hoà quy n l n nhau t o nên b c tranh kì v d d i và th m ng tr tình c a thiên nhiên cùng v i t m vóc l ch s l n lao c a con ng i.

+ Tây Ti n l i c b t u b ng n i nh v m t dòng sông v i âm h ng vô cùng tha thi t v i nh th ng qua dòng th : "Sông Mã xa r i Tây Ti n i!"

- Tr c h t ph i th y Quang D ng ã t o nên trong Tây Ti n m t thiên nhiên v a hùng v v a bí hi m, v a th m ng v a kh c nghi t nh m t cái n làm n i b t hình t ng ng i lính.

+ B c tranh thiên nhiên vô cùng c s c b i nó c t o nên t m th ngôn ng r t giàu tính t o hình. Môt thiên nhiên mà ta nh th y nh ng b c chân qu c m c a oàn binh Tây Ti n ang p b ng m i gian kh mà thiên nhiên th thách, m i hi m tr mà thiên nhiên e do . Ta không ch th y m t Sài Khao s ng l p, m t M ng Lát hoa v trong êm h i mà còn th y c nh ng ch ng ng khúc khu u, cheo leo.

+ ó là hình nh ng i lính hi n ra nh m t oàn quân m i nh ng c ng l i là ng i lính tâm h n tràn y ch t th nên gi a bao nhiêu m i m t v n c m nh n c v p c a núi r ng, v p c a m t "M ng Lát hoa v trong êm h i". Ng i lính nh th h n vào cõi m ng c a êm h i gi a núi r ng, t n h ng h ng th m c a hoar ng.

+ ó còn là hình nh nh ng ng i lính v t muôn trùng d c v i bao nhiêu v t v b i nh ng "khúc khu u", "th m th m", "heo hút" nh ng t nhiên l i xu th i n t m cao nh tr i trong t i ng c i l c quan v i chi ti t "súng ng i tr i".

+ ó còn là hình nh v s "dãi d u" v t v cùng v i s hy sinh l ng l mà r t anh hùng c a nh ng ng i lính Tây Ti n d c theo ch ng ng hành quân. Th ng nh vô cùng trong 2 ch "anh b n" mà nhà th ã nói v ng i c a mình, b i ó là nh ng ng i b n ã n m l i d c ng hành quân. Quang D ng không bi n n i au y thành s bi lu khi nhà th vi t v s hy sinh c a nh ng ng i b n nh vi t v gi c ng c a h . "Anh b n dãi d u không b c n a - G c lên súng m b quên i". Tinh th n c a h l i vút lên cùng sông núi. (m r ng)H coi cái ch t nh nhàng nh i vào gi c ng nh ng sông núi l i ni m nh th ng và kiêu hãnh, hoá thân thành nh ng ng n thác "Chi u chi u oai linh g m thét" v a th hi n n i au xé lòng l i v a th hi n khúc tráng ca muôn i c a sông núi hát v s hy sinh c a h .

- Bao nhiêu lã m n g i vào nh ng ch "nh ôi Tây Ti n...", "Mai Châu mùa em...". ó là nh ng ch ã l i trong tâm h n ng i lính nh ng v p c a m i n núi hoang s kia, v p mang m tình ng i v i "c m lên khó" và "mùa em th m n p xô". Lòng ng i Tây Ti n nh mãi "mùa em", mùa nh ng ng i lính Tây Ti n g p em gi a khung c nh h nh phúc c a xóm làng. H ng n p xô c ng t mùa em mà th m mãi trong tâm h n ng i lính.

III. K t lu n

- Tinh th là nh ng hoài ni m bằng khuôn da di t c a ti ng th lã m n tài hoa c a Quang D ng ã làm s ng l i hình nh con ng hành quân gian kh kh c li t và tinh th n x thân vì T qu c c a ng i lính Tây Ti n n m x a.

- Hình t ng ngh thu t v a bám sát hi n th c l i có s bay b ng trong s ct ng t ng c a ng i c b i ch t lã m n y c a h n th Quang D ng.

Câu 3b

ây là m t s g i ý:

- Gi i thi u Kim Lân: nhà v n s tr ng v tài nông thôn và nông dân v i nh ng hi u bi t sâu s c và tình c m thi t tha; nhân v t c a ông th ng là nh ng ng i nông dân lam l , nghèo kh , ch t phác, có tâm h n cao p. Ông vi t không nhi u, nh ng giai o n c ng u có nh ng tác ph m xu t s c.

- Gi i thi u tác ph m *V nh t*: có ti n thân là ti u thuy t *Xóm ng c* , c sáng tác ngay sau CMT8 thành công. Tác ph m còn dang d v a b m t b n th o. Sau ngày hòa bình l p l i 1954, Kim Lân ã d a m t ph n vào c t truy n c vi t nên truy n *V nh t*.

- Nhân v t Tràng:

+ Anh là ng i lao ng nghèo, thô k ch, làm ngh kéo xe thóc cho Liên oàn. Anh hi n ra v i y nh ng gi chân th t nh t c a ng i thanh niên nông dân nghèo, thô k ch ang b nh ng lo toan v chuy n ói khát dày vò. Chi u v , " chi c áo nâu tàng v t sang m t bên cánh tay, cái u tr c nh n chú v ng tr c. Hình nh nh ng l ng ch t v t trong m t ngày è xu ng cái l ng to r ng nh l ng g u c a anh".

+ Anh là ng i luôn khao khát h nh phúc. C ng nh m i ng i thanh niên khác, Tràng c ng mong có m t mái m gia ình, có m t ng i v yêu th ng. Trong l ng p cô v nh t l n th nh t, anh ã h t s c thích thú khi ch c i ùa vui v v i anh vì t tr ct i gi ch a có ai c i v i anh tình t nh th . Mong mu n là v y. Nh ng anh có t c m c ó âu. Cho nên, câu anh tr l i cô v nh t trong l ng p th hai ("Làm ch gì có v ") tuy su ng s , thô l nh ng ã nói lên ni m c m th m kín sâu xa trong lòng Tràng. B i v y, khi cô v nh t ng ý theo anh v , chúng ta hi u c lòng Tràng sung s ng n th nào. Anh i bên c nh ch v i m t c m giác m i m , l lũng tr c gi ch a t ng có. Nó hi n ra c th nh có bàn tay ai m n man kh p da th t. Th m chí n sáng hôm sau, khi anh ã th c s có v r i mà anh v n c ng nh trong m t gi c m .

+ Vì Tràng, chuy n anh có v còn là m t bi u hi n c a ni m tin vào s s ng và t ng lai. Vì v y, khi anh có v , anh th y anh ã tr ng thành, ã nên ng i. Anh th y anh có trách nhi m i v i gia ình. Anh th y yêu th ng cái gia ình c a anh h n. Anh th y anh có b n ph n cùng v sinh con cái xây d ng gia ình. Anh c ng mu n cùng v i m và v tham gia vào công vi c đ n đ p nhà c a cho quang qu nh mong cho cu c s ng c t t p h n. Vì Tràng, chuy n có v là m t vi c nghiêm túc. Sau khi cô v nh t ng ý theo anh v , anh còn a ch vào ch mua m t cái r con cùng vài món l t v t. Anh l i còn ãi ch m t b a no nê. Món , b a n nh là quà c i, ti c c i c a anh v i ch. Quà c i, ti c c i c a m t ng i thanh niên nghèo v i ng i v nh t trong hoàn c nh cái ói, cái ch t ph trum c xóm, c làng. Anh l i còn hào phóng mua chai đ u hai hào th p lên cho nhà c a sáng s a trong ngày u tiên có v .

+ Tin t ng vào s s ng và t ng lai nên tuy b gánh áo c m è n ng, tuy c ng lo l ng vì không bi t thóc g o n y có lo n i cho b n thân hay không nh ng Tràng v n li u nh n cô v nh t v . Ngoài khao khát có gia ình, hành ng c a Tràng còn xu t phát t lòng yêu th ng, c m thông hoàn c nh kh n khó c a ng i khác nên s n sàng c u mang, ùm b c. Vì v y, khi a ng i v nh t v , bên c nh ni m vui vì có v , Tràng còn th y lòng tràn y tình ngh a v i “ng i àn bà i bên”. Ch ng ph i ó là s c u mang c a m t ng i khó kh n v i m t ng i còn thê th m h n mình r t nhi u l n ó sao? Nh v y, qu th t v i Tràng, hoàn c nh khó kh n, ói kém, ch t chóc không th nào làm m t i ni m tin vào s s ng và t ng lai.

- Nhân v t c xây d ng qua các chi ti t ngo i hình, l i nói, hành ng. Nhà v n c bi t khai thác các chi ti t v n i tâm kh ch a sâu m tính cách c a nhân v t.

- Tràng tiêu bi u cho ng i lao ng có cu c s ng nghèo kh nh ng b n ch t, tâm h n t t p: luôn yêu th ng, t ng tr , ùm b c, nhân h u và trong hoàn c nh ói kh v n luôn tin t ng vào t ng lai. Nhân v t ã góp m t ph n r t quan tr ng vào vi c bi u hi n t t ng ch , giá tr hi n th c và nhân o c a tác ph m.

Nguy n c Hùng
(GV. Trung h c ph thông V nh Ví n - TP.HCM)